

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

Tłokowo

Gmina Jeziorany
Powiat Olsztyński
Województwo Warmińsko - Mazurskie

Tłokowo

Spis treści:

I.	Wstęp.....	3
II.	Informacje ogólne o Gminie Jeziorany	4
1.	Charakterystyka sołectwa Tłokowo	5
1.1.	Rys historyczny	5
1.2.	Warunki geograficzne	5
1.2.1.	Klimat	5
1.2.2.	Rzeźba terenu	6
1.2.3.	Gleby	7
1.2.4.	Lasy i zadrzewienia	7
1.2.5.	Wody powierzchniowe	7
2.	Sfera społeczna	8
2.1.	Ludność	8
2.2.	Oświata	8
2.3.	Służba zdrowia	8
2.4.	Bezpieczeństwo publiczne	8
3.	Infrastruktura techniczna	9
3.1.	Zaopatrzenie w wodę	9
3.2.	Gospodarka odpadami	9
3.3.	Energetyka	9
3.4.	Komunikacja	10
3.5.	Sfera gospodarcza	10
3.6.	Rolnictwo	11
III.	Analiza SWOT wsi i sołectwa	12
IV.	Wizja rozwoju sołectwa Tłokowo	13

- Sołectwo Tłokowo jest jednym z sołectw gminy Jeziorany, liczące około 265 mieszkańców. Położone jest przy trasie Jeziorany – Bisztynek, w odległości 2 km od Jezioran.
- Położenie wsi w atrakcyjnej okolicy – cisza, spokój, sielski klimat i piękna zieleń otaczająca całe sołectwo.
- Mieszkańcy sołectwa chcą żyć w atrakcyjnej, ładnej i przyjaznej wsi. Poprawiając warunki swojego zamieszkania i rozwijając swoją wieś, chcą przy okazji zintegrować się wspólnie działając na jej rzecz.
- Trudno jest sfinansować wszystkie potrzebne mieszkańcom przedsięwzięcia, zatem jedną z dróg do poprawy jakości ich życia oraz tworzenia nowych źródeł utrzymania może być pozyskiwanie funduszy zewnętrznych, w tym z Unii Europejskiej. W związku z czym *mieszkańcy opracowali plan odnowy miejscowości*.
- *Plan odnowy miejscowości* ma też pobudzić mieszkańców do wspólnego działania na rzecz Tłokowa. Plan jest dokumentem strategicznym, stworzonym przy znacznym udziale mieszkańców. Określa najważniejsze działania, które sami zainteresowani uznali za istotne dla swojej miejscowości, działania które pomogą im rozwiązać problemy, pokonać bariery i osiągnąć stawiane sobie przez nich cele. Proponowane przedsięwzięcia mieszkańcy uznali za realne, możliwe do zrealizowania, przy założeniu także ich własnej aktywności oraz przy zaangażowaniu władz samorządowych Gminy Jeziorany. *Plan odnowy miejscowości* pozwolił także na uświadomienie sobie przez mieszkańców ich roli w tworzeniu pomysłów na własny rozwój i poprawę warunków życia.
- *Plan odnowy miejscowości* powstał w wyniku dyskusji na zebraniach wiejskich, po konsultacji Rady Sołeckiej i z mieszkańcami.
- Plan odnowy wsi ma być między innymi załącznikiem do projektów zgłaszanych w celu uzyskania *pomocy finansowej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013*. Plan odnowy miejscowości Tłokowo dotyczy kolejnego okresu programowania wymienionego wyżej. W okresie tym podejmowane będą określone – z uwagi na zaplanowane cele i priorytety rozwojowe – działania inwestycyjne, a także inne o charakterze szkoleniowym czy rekreacyjno – wypoczynkowym (Np. imprezy). Podjęcie się realizacji danego zadania poprzedzone zostanie przygotowaniem

niezbędnych opisów i uzasadnień realizacji zadania, opracowaniem zakresu rzeczowego, określeniem kosztów i terminów realizacji. Tak przygotowane i określone zadania będą przyjmowane przez zebrania wiejskie i będą stanowić kolejne załączniki do planu.

- Opracowany *Plan Odnowy Miejscowości Tłokowo* wraz z opisem danego zadania, stanowić będzie nierozdzielny *załącznik składanego o dofinansowanie wniosku do różnych instytucji finansujących*.

Tłokowo
Tłokowo

II. Informacje ogólne o Gminie Jeziorany

Gmina Jeziorany położona jest w północno-wschodniej części kraju, w środkowej części Pojezierza Mazurskiego w dorzeczu Łyny, na szlaku Olsztyn – Lidzbark-Warmiński. Na obszarze gminy usytuowanych jest 8 jezior, z których wyjątkowo atrakcyjne jest jezioro Blanki oraz przylegające do granic gminy jezioro Luterskie. Miasto i okolice stanowią oazę na turystycznej mapie Polski. Szczególnie, że teren ten stanowi malowniczy krajobraz sfałdowanej przez ustępujący lodowiec ziemi, pełnej rozpadlin i wzgórz morenowych, dając panoramę pełną interesujących i zadziwiających widoków. Jak choćby ten z okolicy Radostowa, gdzie naturalne ukształtowanie terenu stworzyło niemal górską serpentynę szosy. Niebywałą atrakcją jest rezerwat unikatowego ptactwa wodnego w Ustniku oraz zespół trzystuletnich cisów o obwodzie ok. 1,2 m rosnących w okolicach Kikit.

Położony nad jeziorem Luterskim Ośrodek Wypoczynkowy ODKSW w Kikitach działa cały rok, dysponuje 262 miejscami w budynku całorocznym i w pawilonach letnich. Goście mogą skorzystać z bardzo dobrze zorganizowanej bazy sportowo – rekreacyjnej: kortu tenisowego, boisk do badmintonu, boisk do gry w siatkówkę, plaży, kąpieliska z pięknym mołem, przystani ze sprzętem wodnym, sauny, siłowni, rowerów turystycznych. Z myślą o dzieciach w Ośrodku wybudowano wspaniały plac zabaw z czarownym zamkiem pośrodku. Ponadto bogactwo ryb w jeziorze stwarza istny raj dla wędkarzy.

Miłośników zabytków zachęcamy do zwiedzania pięknych kościołów. Szczególnie polecamy kościół p.w. św. Jana Chrzciciela w Tłokowie z XIV wieku o charakterze gotyckim, orientowanym, murowanym z cegły, salowy z zakrystią od północy i kruchtą od południa. Ołtarz główny, barokowy, wyłożony pochodzi z XVII w. posiadający bogatą dekorację akantową.

Na uwagę zasługuje również kościół św. Bartłomieja w Jezioranach wzniesiony w 1345 roku o halowej budowli, pięcioprzęsłowej z piętrową zakrystią. Wnętrze kościoła stanowi trójnawowa hala z późnogotyckim, bogatym sklepieniem gwiazdzystym. Kościół między innymi wyposażony jest w niegdyś bogato zdobione płaskorzeźbami i rzeźbami organy pochodzące z XVI – XVII wieku.

1. Charakterystyka wsi i sołectwa Tłokowo

1.1. Rys historyczny

Wieś położona jest w odległości ok. 1,5 km na północ od Jezioran na trasie Jeziorany – Bisztynek. Niemiecka nazwa to Lokau.

Tłokowo zostało założone przez biskupa warmińskiego Eberharda z Nysy w 1318 roku na ziemi pruskiej Tlocovia, na 67 włókach. Zasadźcą był Ludwog. Wieś rozrastała się prężnie, stawała się coraz bardziej zasiedlona, czego najlepszym dowodem jest fakt, iż w latach 1370 – 1390 wybudowano w Tłokowie gotycki, murowany kościół parafialny p.w. św. Jana Chrzciciela. Po zniszczeniach w wyniku wojny trzynastoletniej przywilej lokacyjny został nadany w 1476 roku przez biskupa warmińskiego Mikołaja Tungena. We wsi urodził się biskup warmiński Andrzej Thiel (1825 – 1908).

W 1655 roku mieszkańcy wybudowali w tym miejscu kaplicę ku czci najświętszego sakramentu i św. Rocha. W roku 1750 kaplicę wzmocniono i dobudowano wieżę, by w 1790 roku konsekrował ją Ignacy Krasicki.

W 1955 roku zmianie uległ podział administracyjny gromad wiejskich. Na mocy tego zarządzenia sołectwo Tłokowo znalazło się w gromadzie wiejskiej Jeziorany, wspólnie z Kostrzewami, Krokowem, Lekitami, Wójtówkiem i Ustnikiem. Obszar całej tej gromady liczył 4349 ha a liczba ludności wynosiła 1401.

W listopadzie 1992 roku o Tłokowie zrobiło się głośno w całym kraju, a wszystko to za sprawą tamtejszego rolnika, który kopiąc na łące poidło dla zwierząt, znalazł na głębokości 1,2 m harpun. Jak wykazały szczegółowe badania Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie znalezisko wykonano ok. 9 tysięcy lat temu. Harpun z Tłokowa, jedno z nielicznych tego rodzaju znalezisk w Polsce – zelektryzował archeologów, którzy w lipcu zorganizowali ekspedycję. W trakcie wykopów znaleziono jeszcze fragmenty dwóch pomostów, z których pierwszy liczył tyle samo lat co harpun, drugi zaś powstał około 10500-11000 lat przed naszą erą. Ponadto pod drugim pomostem znaleziono kilkadziesiąt tajemniczych przedmiotów wykonanych z gałązek drzew, głównie wierzby.

Zabytki

Do zabytków sołectwa Tłokowo należą:

1. **Kościół św. Rocha** (stanowi on największe sanktuarium na Warmii, do którego przybywają liczne pielgrzymki).

Pochodzi z 1665 roku. W 1750 r. kościół wzmocniono i dobudowano wieżę. W 1866 roku rozbudowano ją.

Konsekracji dokonał w 1790 r. biskup Ignacy Krasicki. Jest to budowla barokowa, murowana z cegły, orientowana, salowa.

Od wschodu wieloboczna zamknięta zakrystia,

w nawie strop z 1866 roku, w zakrystii sklepienie krzyżowe. Wystrój wnętrza głównie z XVIII wieku. na przykościelnym cmentarzu kamienny krucyfiks z datą 1777 r.

2. **Kościół p.w. św. Jana Chrzciciela**. Kościół filialny zbudowany w latach 1370-1390, a gruntownie przebudowany około 1500 roku. Kościół ma charakter gotycki, orientowany,

murowany z cegły, salowy z zakrystią od północy i kruchtą od południa. Drewniana wieża konstrukcji słupowej z XVIII wieku oszalowana jest deskami. Ołtarz główny, barokowy, wyłożony pochodzi z roku 1698 i posiada bogatą dekorację akantową. Ambona jest z końca XVI wieku, a obrazy z przełomu XVII/XVIII w.

3. Barokowa kapliczka przykościelna

1.2. Warunki geograficzne

Sołectwo Tłokowo jest jednym z 22 sołectw gminy Jeziorany, położonej w środkowej części Pojezierza Mazurskiego. Zajmuje 1657,87 ha, co stanowi 7,94 % powierzchni gminy.

Pięknie położona wieś ma wiele walorów krajobrazowych. Powinno to wpłynąć na ich ochronę oraz umiejętne wykorzystanie, mające związek ze zrównoważonym rozwojem w przyszłości.

1.2.1. Klimat

Lokalne warunki klimatyczne sołectwa Tłokowo, tak jak dla całej gminy Jeziorany, odznacza się dużą różnorodnością i zmiennością typów pogody. Związane jest to z przemieszczaniem się frontów atmosferycznych i częstą zmiennością mas powietrza. Fluktuacje stanów pogody są nawet większe niż w pozostałych nizinnych regionach kraju, co związane jest z różnorodnością fizjograficzną podłoża: urozmaiconą rzeźbą, występowaniem kompleksów leśnych, obszarów podmokłych oraz bogatej sieci wód powierzchniowych. Mazurska dzielnica klimatyczna – do której należy gmina Jeziorany – jest najchłodniejsza w nizinnej części Polski, a związane jest to głównie z chłodnymi zimami i wiosnami. Warunki te kształtują bardzo krótki okres wegetacyjny, który dla Biskupca i Lidzbarka Warmińskiego (najbliższych miejscowości z posterunkami meteorologicznymi) wynosi średnio tylko około 191- 192 dni. Jest to wartość podobna jak dla Zakopanego. Dla porównania dla Szczecina i Wrocławia wynosi ona około 230 dni.

Średnie roczne temperatury wynoszą około $+ 6,4^{\circ}\text{C}$ do $+ 6,6^{\circ}\text{C}$. Najzimniejszymi miesiącami są luty i styczeń. Średnie temperatury z wielolecia w tych miesiącach wynoszą od $- 4,1^{\circ}\text{C}$ do $- 4,5^{\circ}\text{C}$. Najcieplejszym jest lipiec. Średnie temperatury z wielolecia w tym miesiącu wynoszą od $16,7^{\circ}\text{C}$ do $17,1^{\circ}\text{C}$. Średnia liczba dni gorących (powyżej 25°C) wynosi 25 – 26.

Roczne sumy opadów wynoszą średnio około 610 – 624 mm. Największe są latem (w lipcu około 86 – 89 mm), a najmniejsze wczesną wiosną (marzec 26 – 29 mm). Dni z opadem jest średnio około 161 – 163 w roku. Pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio około 104 - 114 dni w roku.

Przeważają wiatry z kierunków: południowo – zachodniego (19-20%). Znaczny jest też udział wiatrów z kierunku zachodniego, z którego to kierunku wiatry wieją z częstością 15-16%. Z pozostałych kierunków wiatry wieją średnio około 1,5 – 2 razy rzadziej. Przeważają wiatry słabe i o średniej prędkości. Wiatry silne i porywiste występują najczęściej jesienią i zimą.

Najwięcej dni pochmurnych występuje późną jesienią (w grudniu), a najmniej późnym latem (we wrześniu). Zachmurzenie generalnie jest większe w okresie późnej jesieni i zimą, mniejsze w pozostałych porach roku. Na klimat lokalny ma wpływ rzeźba terenu. Obniżenia terenowe przyczyniają się do zalegania chłodnego, wilgotnego powietrza, dużych wahań dobowych temperatury, mniejszych prędkości wiatrów, występowania przymrozków wczesną jesienią.

Topoklimat terenów wyniesionych jest na ogół bardziej sprzyjający pobytowi ludzi. Cechą ujemną jest narażenie na działanie silnych wiatrów w kulminacjach pagórków.

Lokalne warunki klimatyczne sołectwa Tłokowo, tak jak dla całej Gminy Jeziorany ukształtowały się w wyniku oddziaływania takich czynników jak rzeźba terenu, obecność zwartych kompleksów leśnych, zbiorników wodnych. Zróżnicowanie warunków termicznych i wilgotnościowych zaznacza się najwyraźniej między obszarami obniżeń a wysoczyzną.

1.2.2. Rzeźba terenu

Sołectwo Tłokowo charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu. Malowniczy krajobraz ukształtowany przez ustępujący lodowiec, pełen rozpadlin i wzgórz morenowych, daje tu panoramę pełną interesujących widoków. Naturalne ukształtowanie terenu stworzyło niemal górską serpentynę szosy, co daje niepowtarzalny urok dla krajobrazu otaczającego wieś.

1.2.3. Gleby

Sołectwo Tłokowo leży na obszarze Gminy typowo rolniczej, posiadającej wysoką bonitację gleb. Głównie występują tu gleby brunatne.

W całym profilu glebowym Tłokowa i okolic występują ily i jest to jedyne miejsce ich występowania w gminie Jeziorany.

Warunki glebowe dla produkcji rolnej są generalnie korzystne. Wskaźnik bonitacji jakości rolniczej przydatności gleb na terenie gminy Jeziorany, jak i również w sołectwie Tłokowo jest bardzo wysoki, wyższy od średniej w województwie warmińsko – mazurskim. Także ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej jest bardzo wysoki.

1.2.4. Lasy i zadrzewienia

Lasy i zadrzewienia na obszarze gminy stanowią 4500 ha. Są one bogate w różnego rodzaju grzyby (borowiki, maślaki, podgrzybki, kurki i rydze, czerwone łebki, kozłaki, zielonki) przyciągające pasjonatów pieszych wędrówek i bogatych grzybobrań.

Zasobność lasów w zwierzynę sprawia, że są one niezwykle atrakcyjne dla myśliwych. Poluje się tu na jelenie, sarny, dziki, lisy i kaczki. Często organizowane

polowania zbiorowe przebiegają w przyjaznej atmosferze, a po ich zakończeniu uczestnicy kosztują gorących kiełbasek i tradycyjnego polskiego bigosu przy ognisku.

1.2.5. Wody powierzchniowe

Wody zajmują około 2,3 % powierzchni gminy. Elementami sieci hydrograficznej na terenie gminy są zarówno wody płynące (rzeki, strugi, rowy) jak i jeziora.

Obszar gminy znajduje się w dorzeczu Łyny, w zlewni czterech jej prawych dopływów: Wadąga, Kirsny, Symsarny i Pisy. Sieć hydrograficzna jest dość gęsta. Są to jednak na ogół górne (źródłowe) odcinki cieków o małych przepływach. Dotyczy to m.in. Kirsny, której źródła znajdują się na zachód od Studzianki oraz Pisy, której obszar źródłkowy położony jest na północ od Radostowa.

Na terenie sołectwa Tłokowo znajduje się jezioro Ring, którego nazwa pochodzi prawdopodobnie od legendy o zatopionym orszaku weselnym i młodej parze, która zginęła wraz z orszakiem pod taflą lodu. Jakość wody tego kąpieliska w ostatnich latach nie budzi zastrzeżeń – wyniki oscylują między I – II klasą czystości.

2. Sfera społeczna

2.1. Ludność

Liczba ludności (na dzień 31 grudnia 2008 roku według danych Urzędu Miejskiego)

– 290 mieszkańców, w tym 58 w wieku przedprodukcyjnym (od 0-17 lat), 219 w wieku produkcyjnym (od 18-65) i 13 w wieku poprodukcyjnym (od 66 lat i powyżej).

Ludność Tłokowa stanowi 3,52 % ogółu populacji Gminy Jeziorany. Zlokalizowane są tutaj 58 gospodarstwa domowe.

2.2. Instytucje

Na terenie Tłokowa nie funkcjonuje Szkoła Podstawowa, ani Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej. Mieszkańcy objęci są opieką zdrowotną przez następujące zakłady:

- Niepubliczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej „Medyceusz” ul. Kajki 20 11-320 Jeziorany
- Niepubliczny Zakład Podstawowej i Specjalistycznej Opieki Zdrowotnej „Frank - Med.” we Franknowie

Na terenie gminy Jeziorany znajdują się 2 apteki, które obsługują wszystkie sołectwa i wsie na terenie gminy Jeziorany.

2.3. Działalność kulturalna i sportowa

Na terenie wsi funkcjonuje świetlica wiejska, którą trzeba doposażyć w niezbędny do użytku dla mieszkańców sprzęt dydaktyczny.

W chwili obecnej świetlica pełni rolę spektrum, skupiającego życie społeczne wsi. Właśnie tutaj odbywają się spotkania z udziałem wszystkich mieszkańców, organizowane głównie z ich inicjatywy.

Wybudowana w 2004 roku Hala Sportowa to jedyny taki obiekt w Gminie, który zaspokaja potrzeby edukacyjne, sportowe i kulturalne dzieci, młodzieży oraz społeczności lokalnej.

Sala sportowa o wymiarach: 26 x 45 x 9m umożliwia usytuowanie boisk do siatkówki, koszykówki i piłki ręcznej. W poziomie parteru umiejscowiona jest trybuna

składana na 180 osób, natomiast na piętrze (galerii) zaprojektowano dodatkowo 60 miejsc siedzących.

W obiekcie znajduje się sauna, siłownia, sala kondycyjna.

W hali, oprócz codziennych obowiązkowych zajęć szkolnych, odbywają się treningi klubów sportowych. Organizowane są także imprezy sportowe o zasięgu ponadlokalnym, zawody, turnieje, igrzyska, czy olimpiady zarówno dla młodzieży szkolnej, jak i dorosłych oraz osób niepełnosprawnych z Domu Pomocy Społecznej w Jezioranach.

Organizowane w Hali zajęcia i imprezy przyczyniają się do propagowania sportowego trybu życia.

2.4. Bezpieczeństwo publiczne

Komisariat Policji w Jezioranach obejmuje swym zasięgiem obszar gminy Jeziorany. Przestępczość na terenie gminy Jeziorany nie odbiega w sposób znaczący od średniej dla całego powiatu olsztyńskiego.

W zakresie ochrony przeciwpożarowej na terenie sołectwa prężnie działa jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej. Jednostka w Tłokowie dysponuje sprzętem niezbędnym do prowadzenia akcji pożarniczych pomaga im również Jednostka Straży Pożarnej w Jezioranach, która też dysponuje sprzętem niezbędnym do prowadzenia akcji pożarniczych i ratowania życia ludziom.

3. Infrastruktura techniczna

3.1. Zaopatrzenie w wodę

Miasto Jeziorany zwodociągowane jest w ponad 90 %. Wydajność istniejących ujęć wodnych jest wystarczająca dla zaspokojenia potrzeb istniejących i perspektywicznych miasta.

Sieć wodociągowa winna być wyposażona w hydranty ppoż.

Stwierdzić należy, że możliwość ujmowania wód użytkowych na terenie miasta oraz budowa nowych odcinków sieci wodociągowej nie stanowi bariery rozwojowej dla miasta.

Na terenie gminy zaopatrzenie w wodę odbywa się z ujęć wglębnych. Woda przeznaczana jest do zaspokojenia potrzeb bytowo-gospodarczych ludności, usług dla ludności i rolnictwa oraz w niewielkim stopniu dla rekreacji. Na obszarze gminy zasoby warstw wodonośnych określa się jako dobre. Na terenie gminy poza Jezioranami występuje 5 podstawowych ujęć wodnych wraz ze stacjami uzdatniania wody (poprzez odżelaznianie i odmanganianie) oraz wodociągami grupowymi które są we władaniu gminnym.

Wydajność istniejących ujęć wody jest wystarczająca do zaspokojenie potrzeb mieszkańców. Problemem podobnie jak przy każdej inwestycji infrastrukturalnej jest rozproszona zabudowa gospodarstw, co znacznie zwiększa koszty doprowadzenia wody.

3.2. Gospodarka odpadami

Dobrze funkcjonuje gospodarka odpadami, miejscowość wyposażona jest w pojemniki o pojemności 1,1 m³ do segregacji odpadów (plastik, szkło, papier). Mieszkańcy sołectwa Tłokowo mają podpisane umowy na wywożenie nieczystości stałych i posesje wyposażone są w pojemniki do odprowadzania odpadów komunalnych, które wywożone są na składowisko w gminie Bisztynek.

3.3. Energetyka

W Gminie Jeziorany wszystkie gospodarstwa domowe korzystają z energii elektrycznej. W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną sołectwo Tłokowo obsługuje Koncern Energetyczny Energa S.A.

3.4. Telekomunikacja

W Gminie Jeziorany działa jedna placówka pocztowo – telekomunikacyjna, która obsługuje wszystkie wsie i sołectwa na terenie gminy Jeziorany.

3.5. Komunikacja

Drogi

Teren gminy Jeziorany obsługują drogi zaliczane do kategorii dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

Ogólny stan dróg znajdujących się na terenie sołectwa Tłokowo jest niezadowalający. Ich stan jakości w przeważającej części odbiega od warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne, w zakresie bezpieczeństwa użytkowania (szerokości jezdni, pobocza, brak chodników, odwodnienia itp. itd.)

Kolej

Sołectwo Tłokowo jak i cała Gmina Jeziorany pozbawiona jest bezpośredniej komunikacji kolejowej.

Przez teren gminy Jeziorany przebiega linia kolejowa nr 224 Czerwonka – Sagnity. Jest to linia znaczenia lokalnego, drugorzędna, jednotorowa, niezelektryfikowana .

Przewozy pasażerskie na tej linii są zawieszony, natomiast przewozy towarowe z uwagi na nierentowność linii są przez kolej proponowane do zawieszenia na odcinku Czerwonka – Lidzbark Warmiński.

Autobusy

Usługi komunikacji autobusowej na terenie sołectwa i Gminy świadczone są w znaczącej mierze przez sektor prywatny, z udziałem PKS Olsztyn.

3.6. Sfera gospodarcza

Większość mieszkańców sołectwa Tłokowo znajduje zatrudnienie w mieście. Jednym ze źródeł utrzymania mieszkańców gminy Jeziorany jest rolnictwo, w którym znalazło zatrudnienie około 40% ludności zawodowo czynnej. Jednak mała

opłacalność produkcji rolnej sprawia, iż nie jest to jedyne źródło utrzymania ludności posiadającej gospodarstwa rolne. Bliskość miasta Olsztyna natomiast powoduje, iż mieszkańcy gminy korzystają z rynku pracy poza granicami administracyjnymi własnego obszaru. Oprócz rolnictwa mieszkańcy gminy znajdują zatrudnienie w pozarolniczych działach gospodarki narodowej.

3.7. Rolnictwo

Mieszkańcy Tłokowa dostrzegają potencjał rozwoju i integrowania życia społecznego na terenie wsi.

Klasy gruntów użytkowanych przez osoby fizyczne w sołectwie Tłokowo przedstawiają się następująco:

Klasy bonitacyjne gruntów ornych	I	II	IIIa	IIIb	Iva	IVb	V	VI	VI z	Razem
	-	-	-	488,43	352,67	61,71	18,77	-	-	921,58

Dotychczas, pomimo trudności życiowych prowadzili oni szereg działań na rzecz poprawy warunków życia.

Wspólna praca, wsparcie samorządu lokalnego, urzędu pracy, ośrodka pomocy społecznej instytucji działających na rzecz aktywizacji zawodowej i kształcenia zawodowego, a także promowanie dobrych praktyk działalności gospodarczej i inicjatyw społecznych na wsi z pewnością mogą poprawić jakość życia we wsi Tłokowo.

W dalszej części opracowania przeprowadzona została analiza SWOT Sołectwa, która powstała w wyniku dyskusji prowadzonej z Radą Sołecką i przedstawicielami lokalnej społeczności. Analiza wskazuje czynniki, które są przestrzegane przez mieszkańców sołectwa jako wpływające negatywnie i hamujące rozwój wsi, a także te w których upatruje się walorów i dalszych kierunków rozwoju Sołectwa.

III. Analiza SWOT Wsi i Sołectwa Tłokowo

1. Silne strony

- Zwodociągowany cały teren sołectwa
- wyposażenie w kontenery do segregacji odpadów
- korzystne warunki glebowe dla produkcji rolnej
- istniejąca baza oświatowa i sportowa w Jezioranach
- czyste powietrze
- sieć telefonów stacjonarnych
- brak uciążliwego przemysłu

2. Słabe strony

- brak sieci kanalizacji sanitarnej
- słaba oferta usług turystycznych, niewykorzystane zasoby turystyczno-rekreacyjne
- niedostatek ofert na zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży
- niski stan zasobności gospodarstw domowych
- zła jakość techniczna i niewystarczająca ilość obiektów kulturalnych
- brak chodników
- niskie kwalifikacje zawodowe mieszkańców
- brak przemysłu i rynku pracy
- brak miejsc pracy
- słaba jakość dróg wiejskich

3. Szanse

- doksztalcania mieszkańców – szkolenia i kursy
- rozwój edukacji ekologicznej oraz rozwój agroturystyki
- rozbudzanie przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy
- rozbudzenie więzi społecznych od najmłodszych lat
- wykorzystanie inwestorów zewnętrznych inwestujących w turystykę
- moda na turystykę wiejską i aktywną (rowerową)

- fundusze pomocowe UE

4. Zagrożenia

- utrzymujące się bezrobocie – degradacja społeczeństwa
- brak środków finansowych
- migracja młodzieży do dużych miast

IV. Wizja rozwoju sołectwa Tłokowo

PRIORYTET 1. – Ochrona walorów przyrodniczych i kulturowych

Cele:

1. Dbalność i renowacja kapliczek przydrożnych
2. Organizacja festynów, kiermaszów, promujących tradycję i lokalną kulturę
3. Budowa kanalizacji i oczyszczalni ścieków
4. Dalsze udoskonalanie segregacji odpadów

PRIORYTET 2. – Podnoszenie atrakcyjności infrastruktury społeczno – usługowej, kulturalnej i turystycznej

Cele:

1. Modernizacja świetlicy wiejskiej i wyposażenie jej w niezbędny sprzęt do użytku dla mieszkańców Tłokowa.
2. Działania na rzecz poprawy warunków zamieszkania, oferty kulturalno – rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży, tworzenie infrastruktury do rozwoju turystyki:
  - Oferta rekreacyjna – trasa rowerowa, szlak pieszy
  - Oferta turystyczna – gospodarstwo agroturystyczne
  - Oferta „postojowa” dla przejezdnych – gastronomia, plac zabaw.
3. Upiększanie wsi – w ramach tych działań zorganizować warsztaty artystyczne (rzeźba, wiklina, malarstwo), a dorobek pracy twórczej wzbogaci wieś, zwiększenie powierzchni zieleni we wsi.
4. Modernizacja boiska sportowego i ogrodzenie
5. Budowa placu zabaw
6. Modernizacja remizy Ochotniczej Straży Pożarnej i wyposażenie jej w niezbędny sprzęt.
7. Zagospodarowanie i wyposażenie boiska sportowego
8. Zagospodarowanie terenu przy jeziorze i urządzenie małej plaży wiejskiej.
9. Oczyszczenie stawu (zbiornika), ogrodzenie i zagospodarowanie miejsca wokół

10. Uzbrojenie terenu pod działki na zabudowę mieszkalną i usługową

PRIORYTET 3. – Społeczeństwo informacyjne, podnoszenie poziomu edukacji i aktywności zawodowej mieszkańców, działania na rzecz zapobiegania bezrobociu

Cele:

1. Organizowanie szkoleń dla rolników, osób bezrobotnych na temat form samo zatrudnienia
2. Pomoc doradcza w zakresie opracowania planów zieleni

PRIORYTET 4. – Modernizacja istniejącego systemu komunikacji drogowej

Cele:

1. Budowa i modernizacja dróg, chodników, parkingów, ścieżek rowerowych, trawników i ogrodzeń.
2. Zagospodarowanie placu przystanku PKS.

Miejscowość jest zwodociagowana, ale nie ma kanalizacji sanitarnej, której wykonanie w terenie zabudowanym zaplanowane jest na 2009/2011. W wodę zaopatrywana jest z gminnej sieci wodociągowej poprzez SUW Wójtówko.

Dobrze funkcjonuje gospodarka odpadami. Miejscowość wyposażona jest w pojemniki o pojemności 1,1 m³ do segregacji odpadów (plastik, szkło, papier). Mieszkańcy sołectwa Tłokowo mają podpisane umowy na wywożenie nieczystości stałych i posesje wyposażone są w pojemniki do gromadzenia odpadów komunalnych, które wywożone są na składowisko w Sękitach k/Bisztyńka.

W najbliższych latach szczególnie należy zadbać o estetykę miejscowości i modernizację bądź budowę miejsc rekreacyjnych.

Zadania planowane do wykonania w okresie od 2008 do 2016 roku

Środkiem i celem planowanych działań jest mobilizacja lokalnych społeczności i pobudzenie lokalnych aktywności do działań na rzecz poprawy warunków i jakości życia we wsi. Ważne jest podniesienie i wzbogacenie atrakcyjności turystycznej gminy oraz poprawa jej wizerunku poprzez właściwe wykorzystanie dziedzictwa kulturowego jako cennych produktów turystycznych.

1. Budowa kanalizacji i oczyszczalni ścieków

Brak kanalizacji stanowi duży problem miejscowości Tłokowo. Skanalizowanie wsi podniesie nie tylko walory turystyczne, poprawi się także standard życia i pracy na wsi i zmniejszy się zanieczyszczenia gleby i wód gruntowych w bezpośrednim sąsiedztwie zamieszkania.

Koszt zadania – około 3 500 000,00 zł

Termin realizacji zadania – 2009 – 2010

Źródła finansowania projektu – środki Unii Europejskiej, budżet gminy Jeziorany

2. Renowacja kapliczek

Koszt zadania – około 10 000,00 zł

Termin realizacji zadania – 2010 – 2012

Źródła finansowania projektu – środki Unii Europejskiej, budżet gminy Jeziorany

3. Modernizacja remizy Ochotniczej Straży Pożarnej i jej wyposażenie

Wykonanie elewacji

Uzupełnienie i malowanie tynków wewnętrznych

Wymiana dachu, okien i drzwi

Wymiana instalacji elektrycznej

Ogrzewanie

Koszt zadania – około 100 000,00 zł

Termin realizacji zadania – 2010 – 2013

Źródła finansowania projektu – środki Unii Europejskiej, budżet gminy Jeziorany

4. Modernizacja i wyposażenie świetlicy wiejskiej

Świetlica jako miejsce spotkań mieszkańców jest jednym z najważniejszym elementów funkcjonowania miejscowości. Może stać się czynnikiem silnie integrującym rozmaite grupy społeczne. Miejscem, gdzie rozgrywane będą rozmaite gry i konkursy dla dzieci a dorośli będą mogli pograć w bilard czy karty lub sporządzić wspólnie potrawy w ramach spotkań kobiet.

- Ø Uzupełnienie i malowanie tynków wewnętrznych
- Ø Wymiana pokrycia dachowego
- Ø Szlifowanie i lakierowanie posadzek
- Ø Wymiana okien i montaż drzwi
- Ø Przeszycie pieców licowanych kaflami
- Ø Montaż armatury łazienkowej
- Ø Zakup wyposażenia

Koszt zadania – około 100 000,00 zł

Termin realizacji zadania – 2010 – 2012

Źródła finansowania projektu – środki Unii Europejskiej, budżet gminy Jeziorany

5. Urządzenie i wyposażenie boiska sportowego

Odbiorcami planowanego zadania będzie społeczność lokalna, a w szczególności dzieci oraz młodzież. Boisko wiejskie będzie miejscem organizacji czasu wolnego. Ma również zapoczątkować realizację wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia na wsi. Działanie ma na celu promocję prosportowych nawyków wśród mieszkańców wsi. Możliwość czynnego uprawiania sportu, na poziomie amatorskim, wpłynie aktywnie na lokalną społeczność, przyczyniając się jednocześnie do poprawy stanu zdrowia.

- Rekultywacja terenu, w tym: zerwanie wierzchniej warstwy i wyrównanie terenu, odwodnienie terenu, nawiezenie ziemi, piaskowanie oraz zatrawienie
- Zakup i montaż dwóch bramek z siatkami do piłki nożnej
- Zakup i montaż słupków do gry w piłkę siatkową
- Zakup siatek do gry w piłkę siatkową
- Zakup i montaż 2 piłkochwyków
- Zakup i montaż ławeczek
- Wykonanie ogrodzenia

Koszt zadania – około 60 000,00 zł

Termin realizacji zadania – 2009 – 2011

Źródła finansowania projektu – środki Unii Europejskiej, budżet gminy Jeziorany

1. *Zagospodarowanie placu przy przystanku PKS i urządzenie zieleni przy udziale mieszkańców sołectwa*

Koszt zadania – około 60 000,00 zł

Termin realizacji zadania – 2010 – 2012

Źródła finansowania projektu – środki Unii Europejskiej, budżet gminy Jeziorany, mieszkańcy Tłokowa, Rada Sołeczka

2. *Zagospodarowanie terenu przy jeziorze i urządzenie małej plaży wiejskiej*

Koszt zadania – około 60 000,00 zł

Termin realizacji zadania – 2010 – 2013

Źródła finansowania projektu – środki Unii Europejskiej, budżet gminy Jeziorany, mieszkańcy Tłokowa, Rada Sołeczka

3. *Oczyszczenie stawu (zbiornika), ogrodzenie i zagospodarowanie miejsca wokół*

Zakłada się odmulenie zbiorników, przywrócenie odpowiedniej czystości wody. Zagospodarowanie stawu i modernizacja ogrodzenia przyczyni się do poprawy estetyki wsi.

Koszt zadania – około 60 000,00 zł

Termin realizacji zadania – 2010 – 2016

Źródła finansowania projektu – środki Unii Europejskiej, budżet gminy Jeziorany

4. *Urządzenie zieleni (współpraca z mieszkańcami) oraz zadbanie o estetyczny wygląd posesji (wykonanie jednolitych płotów)*

Koszt zadania – około 60 000,00 zł

Termin realizacji zadania – 2010 – 2016

Źródła finansowania projektu – środki Unii Europejskiej, budżet gminy Jeziorany, mieszkańcy Tłokowa, Rada Sołeczka

5. *Uzbrojenie terenu pod działki na zabudowę mieszkalną i usługową*

Termin realizacji zadania – 2010 – 2016

Źródła finansowania projektu – środki Unii Europejskiej, budżet gminy Jeziorany

Realizacja powyższych zadań z założenia wpłynie w dużym stopniu na wzrost atrakcyjności miejscowości pod względem turystycznym. Wynikiem pozytywnym tych działań będzie poprawa życia tutejszych mieszkańców. Uzbrojenie terenu spowoduje większe zainteresowanie działkami na sprzedaż pod zabudowę mieszkalną i turystyczną. Tym samym zwiększy się możliwość rozwoju gospodarstw ekologicznych oraz turystyki i agroturystyki